

Kuva: Bigstock Photo - Jeni Photo

VIHREÄN TEOLLISUUSALUEEN MALLI

ESIPUHE

Nurmeksen kaupunki perusti vuonna 2013 GROW GREEN NURMES- hankkeen, jonka tärkein tavoitteen oli bioenergia-alan kasvu seudulla. Kasvun tueksi suunniteltiin Nurmekseen uusi Vihreän teollisuuden alue, jonka suunnittelusta laadittiin tämä mallisuunnitelma. Sen tarkoituksena on kuvata kunnan uuden teollisuusalueen suunnittelun ja toteutuksen koko prosessia vaiheittain sekä huolehtia siitä, että prosessi viedään loppuun saakka. Mallisuunnitelma muodostuu erilaisista työkorteista, joihin on tarkoitus etsiä vastauksia kunnissa. Sen tavoitteena on toimia pohjana teollisuusalueen suunnittelussa ja viedä prosessia systemaattisesti eteenpäin. Jokaisesta työkortista on esimerkkityökortti Nurmekselta, jossa kuvataan Vihreän teollisuusalueen suunnittelua. Esimerkkikorteissa on kerrottu suunnittelun haasteista sekä kuinka niistä suoriuduttiin Nurmeksessä. Esimerkkikortit ottavat kantaa myös asioihin, joissa olisi voitu onnistua paremmin ja joista opittiin.

Vihreän teollisuusalueen suunnittelu haluttiin kuvata mallisuunnitelmassa, sillä Nurmeksessä läpikäydyn hankkeen ansiosta Vihreän teollisuuden alueen asiat ovat edenneet nopeammin kuin ilman hanketta. Hankkeella ja tässä kuvatulla prosessilla on ollut aktivoiva vaikutus Nurmeksessä, ja ne ovat jämäköittäneet yritysten ja kaupungin välistä kommunikointia. Lisäksi tärkeänä vaikutuksena on ollut, että kaupungin eri tahot ovat keskustelleet keskenään aiempaa aktiivisemmin.

Mallisuunnitelmaa ovat aktiivisesti olleet laatimassa Nurmeksen kaupunginjohtaja Asko Saatsi sekä muut GROW GREEN NURMES -hankkeen ohjausryhmän jäsenet. Toivomme, että mallisuunnitelma palvelee muita kuntia ja tuo positiivisia tuloksia kuten Nurmeksessä.

Nurmeksessä 7.8.2014

Taina Kauhanen

GROW GREEN NURMES -hankkeen projektipäällikkö

MALLISUUNNITELMAN RAKENNE

Mallisuunnitelma koostuu kuudesta eri työkortista: kunnallisen päätöksenteon, aktiivisen kunnan, yritysneuvonnan, myynnin, viranomais- ja imagotyökortti. Työkorteissa esitetään kysymyksiä, joihin on tarkoitus löytää vastauksia kunnissa. Kysymysten tavoitteena on toimia pohjana teollisuusalueen suunnittelussa ja viedä prosessia systemaattisesti eteenpäin. Korteilla ei ole tiettyä järjestystä, mutta kunnallisen päätöksenteon ja aktiivisen kunnan työkorteilla on suositeltavaa aloittaa. Mallisuunnitelmaa voidaan käyttää joko muistilistana tai lomakepohjana.

	TEHTY/HUOMIOITU
KUNNALLISEN PÄÄTÖKSENTEON TYÖKORTTI	
Tulopohjan vahvistaminen	
Painopisteen valinta	
Paikan valinta	
Yritysten hankinta	
AKTIIVISEN KUNNAN TYÖKORTTI	
Maankäytön suunnittelu	
Maanhankinta	
Kaavoitus ja kunnallistekniikan rakentaminen	
Erilliselvitykset	
Yhteistyö	
IMAGOTYÖKORTTI	
Teollisuusalueen imago	
Kunnan imago	
Ihmiset	
VIRANOMAISTYÖKORTTI	
Yritysasioinnin nopeuttaminen ja helpottaminen	
Esiluvitus ja luvat	
Ongelmatilanteiden ratkaisu	
Yhteys yritysneuvontaan	
YRITYSNEUVONNAN TYÖKORTTI	
Yrittäjien yhteistyökumppani	
Alueen markkinointi	
Asiakkaan tukipylväs ja sparrauskaveri	
Systemaattinen eteneminen	
MYNNIN TYÖKORTTI	
Avaintoimijat	
Työkalut ja kanavat	
Materiaalit	
Kotiuttaminen	

KUNNALLISEN PÄÄTÖKSENTEON TYÖKORTTI

Kunnallisen päätöksenteon työkortissa valitaan teollisuusalueelle paikka, painopisteet ja aloitetaan yritysten hankinta.

Tulopohjan vahvistaminen vaihtoehtona

Valitaan kunnalle strateginen linjaus:

- Kunnallisverotulojen kasvattaminen (asumiskuntastrategia tai yrittäjyyden edistäminen)?
- Kiinteistöverotulojen kasvattaminen (investoinnit ja yritystoiminnan kehittäminen)?
- Yhteisöverotulojen kasvattaminen (yritystoiminnan kehittäminen)?

Tarkastellaan valittua strategista linjausta:

- Riittävätkö kunnan resurssit?
- Voidaanko resursseja irrottaa kunnassa valitun strategian toteuttamiseksi?

Painopisteet

Huomioidaan kunnan vahvuudet ja osaaminen painopisteen valinnassa:

- Millainen on kunnan raaka-ainepohja?
- Millainen koulutustarjonta alueella on ja millaista työvoimaa on saatavilla?
- Onko valittu ala nouseva vai laskeva?
- Noususuhdanne?

Paikan valinta

Valitaan teollisuusalueelle paikka:

- Mitkä ovat vaihtoehdot teollisuuspaikan sijainniksi?
- Millaisia valintakriteereitä käytetään?
- Mikä on paras vaihtoehto?

	Vaihtoehtojen vertailu	Vaihtoehto 1	Vaihtoehto 2	Vaihtoehto 3
Valintakriteerit	1.			
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			
	6.			
	7.			
	Vaihtoehtojen järjestys			

Yritysten hankinta

Pohditaan kunnan yritys pohjaa, markkinatutkimuksen tarvetta ja aktiivisia henkilöitä:

- Millaisia yrityksiä kunnassa on ja miten ne tukevat uutta teollisuusaluetta ja sen yrittäjiä?
- Onko tarpeellista teettää markkinatutkimus, jolla tarkennetaan painopisteen valintaa?
- Ketkä henkilöt ja tahot ovat aktiivisia hankkeen aikana?
- Kenen panosta tarvitaan suunnittelun etenemiseksi?

ESIMERKKI KUNNALLISEN PÄÄTÖKSENTEON TYÖKORTTI

Tulopohjan vahvistaminen

Nurmeksen kaupungin strategiassa "4U-Nurmes" on selvä linjaus myös tulopohjan vahvistamisesta kasvun hakemisen kautta. Uuden teollisuusalueen paikan valinta ja kaavoittaminen oli strategiassa yksi konkreettinen toimenpide. Tämän nopeutti kunnallisen päätöksenteon prosessia kaikissa vaiheissa kuten kaavoituksessa, alueen rakentamisessa ja lupien haussa. Jotta teollisuusalueen toteuttaminen on mahdollista, päätös siitä tulee tehdä riittävän korkealla tasolla, kuten kunnanvaltuustossa. Muuten toteutuksen vaatima rahoitus ja päätökset on vaikea saada toteutumaan. Resurssien vähyyden vuoksi perustettiin erillinen hanke ja palkattiin kokopäiväinen projektipäällikkö.

Painopisteet

Teollisuusalueen painopisteeksi oli käytännössä ainoastaan yksi toteutettava vaihtoehto. Teollisuusalueesta suunniteltiin vihreän teollisuuden alue, joka hyödyntää puuta raaka-aineena mahdollisimman tehokkaasti ja monipuolisesti. Tähän perusteluna on ollut, että paikkakunnalla on laaja ja vahva metsäosaaminen, bioenergia-ala on nousussa ja raaka-ainetta alueella on riittävästi.

Paikan valinta

Nurmeksessa oli kolme paikkavaihtoehtoa, joiden välillä valinta tehtiin. Teollisuusaluetta suunniteltaessa otettiin huomioon toimintaa rajoittavat seikat kuten suojele- ja pohjavesialueiden sijainti tai asutuksen läheisyys. Myös kaupungin omistaman maan osuutta ja alueelle rakennettavan tien pituutta pidettiin tärkeinä kriteereinä paikkaa valittaessa.

Vaihtoehtojen vertailu		Vaihtoehto 1	Vaihtoehto 2	Vaihtoehto 3
		KÄNKKÄÄLÄ	IMANNE	HÖLJÄKKÄ
Valintakriteerit	TILAN TARVE			
	ASUTUKSEN LÄHEISYYS			
	RAUTATIEYHTEYS			
	TIEYHTEYDET			
	POHJAVESI- JA SUOJELUALUEIDEN LÄHEISYYS			
	MUUN YRITYSTOIMINNAN TUKEMINEN			
	KUNNAN MAANOMISTUS ALUEELLA			
	KUNNALLE AIHEUTUVAT KUSTANNUKSET			
	Vaihtoehtojen järjestys	1	3	2
Värien selitykset	hyvä	kohtalainen	huono	

Yritysten hankinta

Nurmeksessa on monipuolista ja erinomaista metsäosaamista. Paikalliset yritykset tukevat Vihreälle teollisuusalueelle sijoituvia yrityksiä. Paikallisia yrityksiä ja niiden osaamista hyödynnetään myös esimerkiksi rakennusvaiheessa ja mahdollisesti raaka-aineen hankinnassa.

Aktiiviset henkilöitä ja tahoja olivat kaupunginjohtaja, maankäyttöpäällikkö, eri luottamushenkilöt, GROW GREEN NURMES -hanke sekä PIKES Oy:n yritysneuvojat. Tämän takia hanke on edennyt sujuvasti ja vauhdikkaasti. Ilmapiiri hankkeen suhteen on pysynyt alueella positiivisena ja sijoituvia yrityksiä on löytynyt.

Tarjonta luo kysyntää ja yrityshankkeet tulevat nopeasti. Jotta kunnalla olisi mahdollista pärjätä kilpailussa muiden sijoituspaikkojen kanssa, on kunnan tarjottava riittävät resurssit yrityksen sijoittumiseen.

AKTIIVISEN KUNNAN TYÖKORTTI

Aktiivisen kunnan työkortissa suunnitellaan maankäyttöä, kaavoitusta ja kunnallistekniikkaa sekä yhteistyötä.

Maankäytön suunnittelu

Mietitään maankäytön suunnittelussa seuraavia kysymyksiä:

- Mikä tai kuka johtaa maankäytön strategista suunnittelua eli on aloitteellinen?
- Mitä nykyiset kaavat mahdollistavat?
- Missä teollisuusalueet sijaitsevat?
- Onko kunnalla tonttivarantoa ja onko alueilla kasvunvaraa?
- Onko alueella toimintaa rajoittavia tekijöitä esim. suojelualueet, pohjavesi, eläimistö?
- Kuinka liikennejärjestelyt ratkaistaan?

Maanhankinta

Huomioidaan maanhankinnassa alueen tilan tarvetta ja maanhankinnan ajoitusta:

- Onko teollisuusalueen koko riittävä?
- Milloin maanhankinta kannattaa aloittaa?

Kaavoitus ja kunnallistekniikan rakentaminen

Järjestetään kaavoitus:

- Riittääkö suunnittelutarveratkaisu vai tarvitaanko uusi asemakaava?
- Riittääkö vain kaavamuutos voimassa olevaan kaavaan?
- Kaavoitetaanko itse vai tehdäänkö kaavoitussopimus?

Rakennetaan kunnallistekniikka:

- Onko aikataulu päätetty?
- Missä liittymät tarkalleen ottaen sijaitsevat? (tarvitaan rakennuslupahakemuksessa)

Erityisselvitykset

Tutkitaan erillisselvitysten tarvetta:

- Tarvitaanko erillisselvityksiä, kuten esimerkiksi melu, liikenne, pohjavesiselvityksiä
- Jos tarvitaan, niin millaisia?

Yhteistyö

Kerätään kaikki yhteistyötä tekevät samaan pöytään:

- Ketkä ovat aktiivisia ja kenen panosta tarvitaan?
 - Kuka järjestää kokoukset?
 - Valitaanko joku vastuuseen yhteistyön järjestämisestä?
 - Projektoidaanko asia?
 - Onko projektin vetäjänä ulkopuolinen taho vai viranhaltijapäätöksellä valittu suunnitteluryhmä?
-

ESIMERKKI AKTIIVISEN KUNNAN TYÖKORTTI

Maankäytön suunnittelu

Nurmeksessa maankäytön strategista suunnittelua johtaa kaupunginhallitus. Nurmeksen teollisuustontit olivat hajallaan ja liian pieniä eikä alueilla ollut kasvuun varaa. Tästä syystä tultiin päätökseen täysin uudesta teollisuusalueesta. Alue haluttiin asutuksesta erilleen, mutta riittävän lähelle taajamaa työssäkäynnin helpottamiseksi. Teollisuusaluetta ei myöskään haluttu pohjavesialueelle tai suojelualueiden lähiympäristöön. Liikenneyhteyksiä tarkasteltaessa huomioitiin myös rautatieyhteyden tarve alueelle.

Maanhankinta

Maanhankinnalla turvattiin alueen riittävä koko, joten kaupunki osti maata yksityisiltä omistajilta. Suunnitelma uudesta teollisuusalueesta tiedotettiin ajoissa kuntalaisille ja tiedotus oli säännöllistä. Tämä helpotti asemakaavan nopeaa lainvoimaiseksi tuleamista, mutta nosti samalla raakamaan hintaa.

Kaavoitus

Kun uuden teollisuusalueen paikka oli valittu, käynnistettiin kaavoitusprosessi. Kaavoituksesta vastasi maankäyttöpäällikkö. Tavoitteena oli, että alueelle sijoittuu useampi yritys, joten alueelle laadittiin asemakaava. Asemakaava valmistui nopeasti eikä kaavasta tehty valituksia. Kaavoituksen aikana oltiin avoimia ja myös kaavoituksen etenemisestä tiedotettiin kuntalaisille säännöllisesti.

Erityisselvitykset

Nurmeksessa teetettiin liikennejärjestelyihin liittyvät selvitykset, kuten liikenneselvitys ja raijearjestelysuunnitelma, luontoselvitys ja arkeologinen selvitys ulkopuolisilla konsulteilla. Lisäksi teollisuusalueelle teetettiin konsulteilla hulevesisuunnitelma.

Yhteistyö

Uuden teollisuusalueen suunnittelua varten perustettiin kaupungin oma hanke ja sen vetäjäksi valittiin projektipäällikkö. Tällöin oli nimetty henkilö, joka oli vastuussa suunnittelun etenemisestä ja eri tehtävistä kuten esimerkiksi kokousten järjestämisestä. Yksi tärkeimmistä GROW GREEN NURMES -hankkeen tuloksista oli, että kaupungin keskushallinto, tekninen virasto ja paikallinen kehitysyhtiö koottiin samaan pöytään keskustelemaan uuden teollisuusalueen suunnittelusta, suunnittelun etenemisestä ja alueen tulevaisuudesta. Lisäksi hankkeen aikana hyödynnettiin paikallisia voimia kuten konsultteja. Paikallisten konsulttien käytöstä on ollut suurta hyötyä etenkin ulkopaikkakuntalaisille yrittäjille.

IMAGOTYÖKORTTI

Imagotyökortissa rakennetaan teollisuusalueelle ja kunnalle imagoa.

Teollisuusalue

Rakennetaan alueelle lisäarvoa ja toimivaa ympäristöä sekä personoidaan teollisuusalue:

- Millaista lisäarvoa alueelle voidaan tuottaa?
- Kuinka teollisuusalueen toimintaympäristöä voidaan parantaa?
- Personoidaanko teollisuusalue?
- Rajataanko jotain toimintaa pois?

Kunta

Pohditaan kunnan imagoa ja sen tärkeyttä:

- Millainen imago kunnalla on tällä hetkellä?
- Mihin imago perustuu?
- Voidaanko imagoa ja kaupungin houkuttelevuutta yritysten näkökulmasta parantaa?
- Onko kunnan taksapolitiikka kilpailukykyinen?
- Millainen ilmapiiri kaupungissa on?
- Keiden on oltava aktiivisia kunnan imagon parantamisen suhteen?

Ihmiset

Kehitetään asiakaspalvelua ja myyntihenkisyyttä:

- Millainen on kunnan asiakaspalvelu ja myyntihenkisyys?
 - Kuinka sitä voidaan kehittää?
-

ESIMERKKI IMAGOTYÖKORTTI

Teollisuusalue

Alun perin pidettiin mahdollisena, että teollisuusalueesta tehtäisiin ekoteollisuuspuisto. Tätä ei kuitenkaan pidetty tarpeellisena vaan lisäarvoa alueelle haettiin muilla keinoin. Suunnittelussa hyödynnettiin hankkeessa teetettyä ekoteollisuuspuistoja koskevaa esiselvitystä, jonka tärkeimpiä tuloksia oli, että yritykset odottavat ekoteollisuuspuistoon sijoituessaan siellä olevan valmis ja toimiva infra, tele- ja hulevesiverkko. Ekoteollisuuspuiston osalta tärkeänä pidettiin myös sitä, että puistossa olisi joku aktiivinen vetäjä.

Lisäarvoa teollisuusalueelle on tuotettu alueen yritysten välisistä synergioista ja mahdollisen klusterin rakentamisesta. Tavoitteena on, että alueen yrittäjät tekisivät tiivistä yhteistyötä, jota voidaan tukea esimerkiksi yhteisillä koulutuksilla. Alueelle tarvitaan tilaa myös laajentamiseen tulevaisuudessa sekä toimivat energiaratkaisut. Vihreän teollisuuden alue personoitiin bioenergiaan ja puun hyödyntämiseen keskittyväksi teollisuusalueeksi, mutta muiden alan yritysten sijoittumista alueelle ei haluta estää. Elintarviketeollisuus rajattiin ulos siitä syystä, että sen sijoittuminen alueelle olisi vaatinut mittavan investoinnin vesi- ja viemäriverkon järjestämiseen.

Kunta

Kunnan imago on tärkeä myös yritysten sijoittumisen näkökulmasta. Nurmeksen kaupungin imago muodostuu kahdesta merkittävästä tekijästä: sen taksapolitiikasta sekä ilmapiiristä. Taksapolitiikka sisältää erilaisten tariffien kuten sähkön ja lämmön hinnan ja tontin vuokran. Lisäksi alueella on hyvä työvoiman saatavuus. Kaupungissa on pitkä yrittämisen kulttuuri, positiivinen yritysilmapiiri ja yritysten vastaanotto on toimivaa. Päätökset ja muu viranomaistyö tehdään nopeasti. Nurmeksen kaupunki tekee tiivistä yhteistyötä Nurmeksen yrittäjien kanssa.

Ihmiset

Tutkimusten mukaan yksi ainoa ihminen tai huono kokemus voi pilata yrityksen sijoittumisen kaupunkiin. Siitä syystä on tärkeää, että kaupungin henkilöstössä on asiakaspalvelijoita ja myyntihenkisiä ja yrittäjät otetaan sujuvasti vastaan.

VIRANOMAISTYÖKORTTI

Viranomaistyökortissa autetaan yrittäjiä ja nopeutetaan lupien saantia.

Yritysasioinnin nopeuttaminen ja helpottaminen

Parannetaan yrittäjien vastaanottoa ja asiain tasoa:

- Kuinka kunnan viranomaisten toiminta edistää yritysten sijoittumista tällä hetkellä?
- Onko päätöksenteko kunnassa riittävän nopeaa?
- Onko kunnan asiakaspalvelun "etulinjaa" eli henkilöitä, jotka toimivat paljon asiakaspalvelutehtävissä, koulutettu riittävästi?

Esiluvitus ja luvat

Autetaan yrittäjiä lupien saannissa:

- Voidaanko lupien liitteitä ja muita tarvittavia dokumentteja valmistella valmiiksi asiakasta varten?
- Tarvitaanko toiminnassa ympäristövaikutusten arviointia?
- Onko virkamiesten tehtävänä auttaa asiakasta eli tehdä enemmän mitä "laki vaatii"?

Ongelmatilanteiden ratkaisu

Ratkaistaan ongelmatilanteet:

- Kuinka valitustilanteet ehkäistään?
- Tarvitaanko osallistumissuunnitelma hankkeelle?

Yhteys yritysneuvontaan

Otetaan yhteys yritysneuvontaan ja paikallisiin konsultteihin:

- Hyödynnetäänkö ja suositellaanko paikallisia konsultteja tarpeeksi?
-

ESIMERKKI VIRANOMAISTYÖKORTTI

Yritysasioinnin nopeuttaminen ja helpottaminen

Tavoitteena Nurmeksessa on, että eri tahot myös neuvovat yrittäjää tarvittaessa, sillä yhtenä tärkeänä yrittäjien sijoittumisen edistäjänä tai karkottajina toimivat viranomaiset. Ideaalitilanteessa asiakasta palvelisi sama henkilö koko ajan. Nurmeksessa viranomaisten toiminta on nopeaa ja lupien hakua on sujuvaa. Nurmeksessa on positiivinen yritysilmapiiri, joten päätöksen teko myös kaupunginhallinnossa on nopeaa. Kaupunki tekee tiivistä yhteistyötä Nurmeksen yrittäjien kanssa.

Esiluvitus ja luvat

Kaupunki on yrittänyt auttaa ja nopeuttaa yritysten toiminnan aloittamista hankealueella. Yrityksille on valmisteltu lupien hakua varten valmiiksi alueen karttoja ja heitä on pyritty auttamaan lupien liitteiden kanssa. Lisäksi kaupunki laatii ympäristövaikutusten arvioinnin nopeuttamaan yritysten ympäristölupaprosessia.

Ongelmatilanteiden ratkaisu

Avoimuus on todettu Nurmeksessa helpottavan asioiden kuten asemakaavan läpi menoa. Tällöin on helpompaa välttyä valituskierteeltä. Erilaisia tilaisuuksia on järjestetty ja kuntalaisille on annettu mahdollisuus osallistua suunnitelmiin. Tiivistä yhteistyötä on tehty paikallislehden kanssa.

Yhteys yritysneuvontaan

Sen lisäksi, että viranomaiset neuvovat tarvittaessa yrittäjää, voivat he ohjata yrittäjän yritysneuvontaan tai paikallisten konsulttien luo. Paikallistuntemuksen avulla paikalliset konsultit voivat olla apuna ja hyödyksi eri lupien haussa. Kunta voi antaa yhteystietoja sopivista konsulteista.

YRITYSNEUVONNAN TYÖKORTTI

Yritysneuvonnan työkortissa autetaan ja sparrataan yrittäjiä.

Yrittäjien yhteistyökumppani

Otetaan yrittäjät vastaan ja autetaan heitä:

- Onko sijoittuvilla yrityksillä riittävästi tietoa tarvittavista luvista ja niiden hakemisesta?
- Onko sijoittuvilla yrityksillä riittävästi tietoa mahdollisista tuista ja muista rahoituskeinoista?

Alueen markkinointi

Markkinoidaan aluetta myös yritysneuvojan työssä:

- Onko yritysneuvojalla riittävästi tietoa uudesta teollisuusalueesta, jotta hän voisi markkinoida sitä yrityksille?
- Tietääkö yritysneuvonta, miten ja millä ehdoilla kunnan tontteja vuokrataan tai myydään?

Asiakkaan tukipylväs ja sparrauskaveri

Ei jätetä yrittäjää yksin:

- Hankkiiko kunta riittävästi tietoa ja välittääkö se sitä yrittäjille?
- Kuljetaanko yrittäjän rinnalla silloin, kun yrittäjän hanke on aktiivinen?

Systemaattinen eteneminen

Yrittäjä tekee asioita oikeassa järjestyksessä ja askellus on oikea-aikaista:

- Onko tarvittavat palaverit järjestetty?
 - Ovatko kaikki tarvittavat tahot paikalla kokouksissa?
 - Voidaanko yrittäjiä ohjata paremmin ohjelmointiosaamisessa eli onko oikeat hankkeet ja niiden oikea järjestys on yrittäjillä selvillä?
-

ESIMERKKI YRITYSNEUVOJAN TYÖKORTTI

Yritysten vastaanotto ja neuvonta

Yritysten vastaanotto on kunnassa erittäin tärkeää. Nurmeksessa yritysten vastaanotto on sujuvaa sekä viranomaisilla että paikallisilla yritysneuvojilla. Asiakastyytyväisyyden keskiarvo yritysneuvonnassa on hyvällä tasolla. Yritysneuvojilla on tarvittavaa paikallistuntemusta, jota yrittäjät voivat hyödyntää.

Yritykset tarvitsevat monenlaista apua yrityksen perustamisen aikaan. Hankkeen edetessä huomattiin, että uutta liiketoimintaa aloittava yrittäjä saattaa tarvita apua oikea-aikaisessa askelluksessa. Ennen rakennusluvan myöntämistä tulee olla ympäristöluvan olla voimassa ja ympäristölupaan saatetaan tarvita ympäristövaikutusten arviointi jne. Uutta liiketoimintaa aloittava yrittäjä ei välttämättä ole selvillä kaikkien tarvittavien lupien tarpeellisuudesta ja niiden haun kestosta.

Alueen markkinointi

Alueen markkinoinnin lähtökohta on asemakaavan tonttijako. Hankkeen aikana tuotettiin erilaisia materiaaleja alueen esittelyä varten. Tärkeimmäksi markkinointikanavaksi osoittautui puskaradio. Tärkeää on myös kunnan antama informaatio kunnallistekniikan rakentamisen aikataulusta. Tonttien esittely paikan päällä konkretisoi aluetta.

Asiakkaan tukipylväs ja sparrauskaveri

Yrittäjiä ei ole jätetty yksin Nurmeksessa. Kaupunki ja yritysneuvonta ovat etsineet tarvittaessa tietoa ja välittäneet sitä yrittäjille. Yrittäjä voi tarvita paljon paikallisia tietoja olosuhteista, toimijoista ym. yritystoimintaa aloittaessaan.

Systemaattinen eteneminen

Kaupunki on järjestänyt aktiivisesti tarvittavia kokouksia ja varmistaneet, että tarvittavat henkilöt ovat olleet paikalla. Yrittäjiä on tarvittaessa ohjattu oikeaan järjestykseen ja oikea-aikaisuuteen. Ohjaajia on ollut monelta eri osa-alueelta, kuten taloudellisasioissa, rakentamisessa ja ympäristöasioissa..

MYYNIN TYÖKORTTI

Myynnin työkortissa ensin markkinoidaan ja sitten myydään.

Avaintoimijat

Mietitään avaintoimijoita ja alueen profiilia

- Onko tai oletetaanko, että alueelle on sijoittumassa avainyritys?
- Onko alueelle luotava jokin profiili, jos avainyritystä ei ole tiedossa?
- Ketkä ovat avaintoimijoita henkilöinä kunnassa? (kunnanjohtaja, elinkeinoasiamies jne.)

Työkalut ja kanavat

Valitaan markkinoinnin kohde, markkinointikanava, sekä markkinointiviesti:

- Kenelle myydään ja mitä?
- Mikä markkinointikanava valitaan?
- Onko positiointi eli markkinaviestin sovitus onnistunut?
- Hyödynnetäänkö julkisuutta riittävästi markkinoinnin apuna?

Materiaalit

Hyödynnetään erilaisia markkinointimateriaaleja:

- Onko alueelta tonttikarttoja tai havainnekuvia?
- Voidaanko etukäteen valmistella lupahakemusten liitteitä?
- Onko mahdollista tehdä erilaisia selvityksiä, kuten liikenne- ja hulevesiselvitykset, jotka auttavat yrittäjää lupaprosesseissa?

Kotiuttaminen

Hoidetaan homma kotiin:

- Onko myynnin askellus kunnassa selvä?
 - ✓ ensitapaaminen ja luottamuksen rakentuminen sen jälkeen
 - ✓ asiakas saa ensimmäisen valintatehtävän
 - ✓ tontin näyttö
 - ✓ esisopimus / tonttivaraus / tontin vuokraus / tontin myynti
- Mitataanko suoritteita?

ESIMERKKI MYYNNIN TYÖKORTTI

Avaintoimijat

Jos alueelle on tiedossa iso toimija avaintoimijaksi, se helpottaa alueen suunnittelua ja suunnittelun etenemistä. Isolla toimijalla voi olla suuri positiivinen vaikutus. Toinen vaihtoehto on profiloida alue ja tehdä se siten houkuttelevammaksi yrityksille. Nurmeksessa avaintoimijan asemassa on ollut biohiiltämö. Alue on profiloitu Vihreän teollisuuden alueeksi, jossa hyödynnetään puuta kestävästi ja monipuolisesti. Profilointi ei kuitenkaan tarkoita sitä, että alueelle sijoittuminen jonkin toisen alan yritykseltä evättäisiin. Hyviä esimerkkejä profiloitumisessa ovat ekoteollisuuspuistot ja Naistentalo Iisalmessa, jonne on sijoittunut ainoastaan naisryttäjiä.

Avaintoimijoina henkilönäkökulmasta ovat Nurmeksessa toimineet maankäyttöpäällikkö, yritysneuvonta ja kaupunginjohtaja.

Työkalut ja kanavat

Markkinointia on tehty usealle eri taholle. Hanketta on markkinoitu yrityksille, julkisille ja yksityisille rahoittajille, kuntalaisille ja päättäjille. Markkinoinnin apuna on hyödynnetty julkisuutta eli aktiivista yhteistyötä paikallislehtien kanssa. Tällöin ajantasaista tietoa on saatu levitettyä tehokkaasti. Muita tiedon levittämiskanavia voisivat olla ammattilehdet kuten Tekniikka&Talous tai Maaseudun Tulevaisuus. Markkinoinnin suuntaus edelläkävijöille voi hyödyttää kasvan alan tavoittamisessa.

Materiaalit

Yritysten sijoittumisen helpottamiseksi on tehty muun muassa hulevesisuunnitelma ja liikenneselvitys. Lisäksi erilaisien lupien ja liitteiden kasaamisessa on yrittäjiä autettu. Myös ympäristövaikutusten arvioinnissa on Nurmeksen kaupunki ollut hankevastaavana.

Kotiuttaminen

Myyntin askellusta on käytetty suoraan Nurmeksessa. Suoritteita on mitattu vuokrasopimusten tai tontin varausten perusteella. Kaupunki on esitellyt Vihreän teollisuuden aluetta aktiivisesti potentiaalisille sijoittujille.
